

Ime in priimek: _____ Razred: _____

Datum: _____

2. kontrolna naloga – jezik (2. rok)

Število možnih točk: 70	Število doseženih točk:
Odstotek:	Ocena:

Na dodatnem listu imate besedila. Natančno preberite besedila in vprašanja, ki se navezujejo nanje. Odgovorov ne zapisujte z velikimi tiskanimi črkami (tako zapisan odgovor pomeni 0 točk). Pišite čitljivo in bodite pozorni na jezikovno pravilnost. Črka J pomeni odbitek točke ta jezikovno napako. Veliko uspeha!

1. Kateri besedili sta umetnostni? 5 t

Odgovor utemeljite (merila delitve):

-

-

-

2. Smiselno in strokovno pravilno nadaljujte poved. 4 t J

Besedilo 4 je strokovno, saj

3. Dopolnite. 2 t

Glede na prenosnik so vsa besedila _____.

4. Določite temo. Odgovarjajte v povedih. 6 t

- Besedilo 3

- Besedilo 7

- Besedilo 8

5. Iz besedila 2 izpišite štiri strokovne izraze (termine): 2 t

6. Kateri vrsti javnosti je namenjeno besedilo 3? 2 t

7. Ali je katero besedilo dvogovorno? Utemeljite. 3 t

8. Besedilom določite vloge. 4 t

- Besedilo 1:
- Besedilo 3:
- Besedilo 5:
- Besedilo 10:

9. Kaj izveste iz besedila 7? Odgovarjajte v smiselnem, zaokroženem in sovisnem besedilu ter upoštevajte jezikovno pravilnost. 5 t J

10. Razložite jezik kot dejavnik sporočanja v besedilu 8. 5 t

11. Na črto napišite številko besedila. 3 t

- katero besedilo je razlaga strokovnega izraza? _____
- katero besedilo je opis? _____
- katero besedilo je razlaga pomena? _____
- katero besedilo je obvestilo? _____
- katero besedilo je reklamno? _____
- katero besedilo je lirski pesem? _____

12. kateri namen imajo besedila: 4 t

- Besedilo 7:
- Besedilo 8:
- Besedilo 9:
- Besedilo 10:

13. Iz besedila 9 izpišite en primer, v katerem je namen izražen 4 t

- a) neposredno:
- b) posredno:

SLUŠNI PRENOSNIK

1. Kaj je glásnik ali fonem? 2 t

2. Katere glásnike zapisujemo s črko e? 3 t

3. Besedi uporabi v smiselnih povedih in jima nato določi besedni vrsti (oblike besede ne smeš spreminjati). 5 t J

- gori
- gori

4. Prvi glásnik besede **mama** nadomesti s spodaj navedenimi glásniki in besede napiši še enkrat (nove besede morajo biti smiselne). 3 t

z zvočnikom	
z zvečenim nezvočnikom	
z nezvenečim nezvočnikom	

5. Kako preberemo podčrtani črki – zapiši v oglatem oklepaju. 3 t

torba _____, okno _____

6. V povedih podčrtaj besedo, pri kateri pride do premene po zvonečnosti. 5 t

85 odstotkov jih meni, da je učenje veselje in izziv.

- a) Kako izgovarjamo podčrtani sklop v povedi? []
- b) Kako izgovarjamo v na koncu besede /izziv/? []
- c) Kako izgovarjamo v na začetku besede /veselje/? []

BESEDILA

Besedilo 1 - Balada

Srečko Kosovel, BALADA

V jesenski tihi čas
prileti brinjevka
na Kras.

Na polju
že nikogar več ni,
le oha preko gmajne
leti
in samo lovec
ji sledi...

Strel v tišino;
droben curek krvi;
brinjevka
obleži, obleži.

Besedilo 2 - Balada

Balada

je zvrst, ki v sebi združuje značajske lastnosti
vseh treh temeljnih literarnih vrst: lirike,
epike in dramatike. Napisana je v verzih.

B. A. Novak, Oblike sveta

Besedilo 3 - Brinovka

BRINOVKA (Turdus pilaris L.)

Sinonimi: brinjevka, smolnica, branjug, borovnjak, brinovi drozg,
velika brinovka.

25,5 cm. Hrbet, peruti in rep so kostanjevo rjavi, glava do hrbta
in trtica pa sta sivi. Na glavi ima temne lise, nad očesom rahlo,
svetlejšo plogo. Grlo in prsi so rumeno rjavi s temnejšimi lisami,
trebuh belkast. Od naših predstavnikov rodu drozgov ima edina si-
vo glavo in trtico. Spodnja stran je lisasta, rep vpadljivo temen.
Zadržuje se na obronkih listnatih, mešanih, borovih in brezovih
gozdov ter v tundrah severa. Hrani se z žuželkami, polžki, s črvi,
z jagodami. Gnezdi navadno družno v gozdnih obronkih, gozdnih
jasah, zlasti na brezah, priložnostno v senenih kopicah in zgradbah,
nad gozdno mejo pa kar na tleh. Gnezdo je podobno gnezdu črnega
kosa; znese 4 do 5 28 × 21 mm velikih jajc, ki so čisto podobna
kosovim, le da so delno gosteje lisasta. Pri nas je reden preletnik,
od leta 1975 naprej tudi redno gnezdi.

(Janez Gregori, Ivan Krečič: Naši ptiči, Ljubljana 1979, str. 263)

Besedilo 4 - Petrarkizem

Petrarkizem je vseevropska struja ljubezenske lirike, zapisana predvsem v sonetni obliki, ki
motivno in slogovno izhaja iz ljubezenske lirike.

Besedilo 5 - Govor

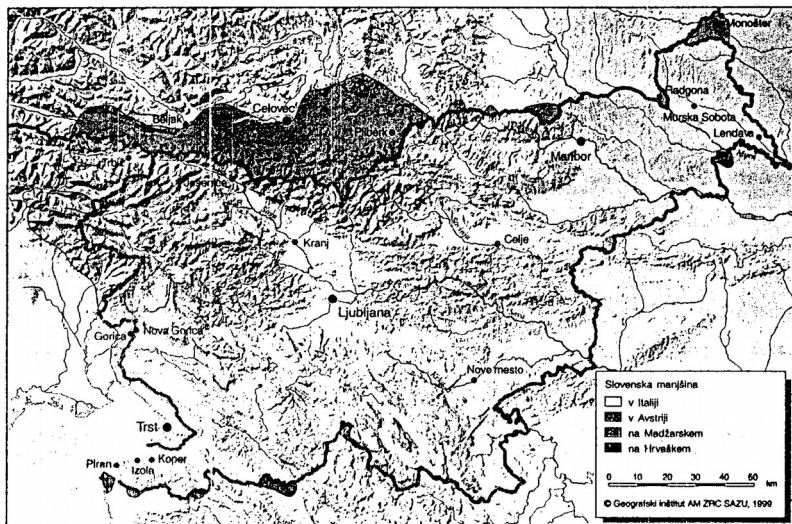
góvor -a m 1. oblikovanje besed, stavkov z
govornimi organi: obvladati kak jezik v govoru in
pisavi, s ceste se je slišal glasen govor ... 2. izražanje
misli z govorjenjem: obtičati sredi govora, svoboda
govora ...

(SSKJ)

Besedilo 6 - Ivan Tavčar, Visoška kronika

Neke krati se je pognal, pa je bil pri nji, ki se je bila sredi globočine zopet
prikazala. Z močno roko se je oklenil, z drugo pa je delal mogočne kroge,
da sta bila prav knalu pri kraju, kjer je bila voda plitva. Tu je postavil
dekleta na mehko sipo in dejal: "In sedaj, Agata, prosim te v imenu Boga,
stopaj, da prideš živa iz vode!"

Besedilo 7 - Slovenske majšine

Območja, kjer živijo zamejski Slovenci

Besedilo 8 - Okusne ideje

OKUSNE IDEJE.

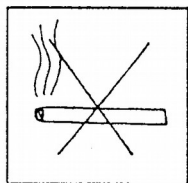
Riž Zlato polje je odslej v novem, okusnem pakiranju. Na policah ga boste še lažje našli in kot doslej uživali v zdravi, naravni prehrani.

ZLATO POLJE
zdravo z naravo

DROGA
www.droga.si

Besedilo 9 - Kajenje

Dojenček spi v kotu.

Prosim te, da ne kadiš.

Ali ne veš, da boš dobil pljučnega raka?

V tem prostoru ne kadimo.

Pri nas kadimo pol manj.

Ali ne veste, da tukaj ne smete kaditi?

Ali bi prosim ugasnil cigareto?

Kajenje me zelo moti.

Ali bi lahko kadili zunaj?

Kaditi strogo prepovedano!

Besedilo 10 - Drama

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
DRAMA
LJUBLJANA

Sreda, 6. jun., ob 19.30:
S. Beckett: **ČAKAJOČ**
GODOTA. IZVEN (KONTO)
ter IZBIRNA, Zadrnjč v sezoni!
Režiser **DUŠAN**
JOVANOVIČ, igrajo **BOJAN**
EMERŠIČ, **GREGOR**
BAKOVIC, **JERNEJ**
SUGMAN, **ALOJZ SVETE** in
MOJCA FATUR.